

ВОКАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ **МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ**
УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОКАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ (Частина 1)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Музичне мистецтво»

Спеціальність **025** Музичне мистецтво

Галузь знань **02** Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “30” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вокальна педагогіка вищої школи
Викладач (і)	Вишневська Світлана Валентинівна
Контактний телефон викладача	+380502306897
E-mail викладача	svitlana.vyshnevska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно графіку, у т.ч. шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі онлайн

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вокальна педагогіка вищої школи» вивчає сучасні освітні технології, розроблені в галузі педагогіки вищої школи та педагогічній майстерності викладача, які застосовуються в педагогічній, професійній та управлінській діяльності закладу вищої освіти і пов'язані з різними видами музичної діяльності (вокально-виконавської, музично- педагогічної); теоретичні питання щодо змісту і розвитку педагогічних теорій; внесок видатних педагогів України та світу в педагогіку вищої школи; основні категорії педагогіки; основні методи педагогічних досліджень; закономірності, принципи та методи навчання і виховання у вищій школі; наукові й організаційні засади системи освіти України; специфіку навчальних закладів різного типу; нормативно-правову базу у сфері освіти; дидактику вищої школи; функціональні обов'язки фахівця, вихователя, викладача; фундаментальні основи педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти знань з навчального курсу «Вокальна педагогіка вищої школи»; забезпечення їх теоретичною і практичною підготовкою до виконання функціональних обов'язків фахівця, викладача в закладах вищої освіти України; створення умов, максимально наближених до практичної професійної діяльності; забезпечення творчого розвитку особистості студента.

Основними цілями вивчення дисципліни є – сформулювати розуміння теоретико-методологічних основ «Вокальної педагогіки вищої школи та педагогічної майстерності викладача», сучасної парадигми виховання й освіти в Україні;

теоретико- методологічних та методичних основ національної системи освіти; нормативно-правової бази у сфері освіти; дидактики вищої школи; сучасних технологій освіти; засобів формування особистості громадянина, його світогляду, життєвих настанов і орієнтирів; основних підходів до формування особистості майбутнього фахівця та його готовності до професійного самовдосконалення й саморозвитку, продуктивної педагогічної діяльності; сформувати потребу дотримуватись академічної доброчесності (за ст. 42 Закону України «Про освіту» для здобувачів освіти, що передбачає самостійне виконання навчальних завдань, а також завдань поточного та семестрового контролю) (відповідно до робочої програми).

Основні методи навчання:

словесний, навчально-пізнавальний, пояснення, пояснювально-ілюстративний, моделювання художньо-творчої ситуації, робота з літературою.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті, вокалу, диригування з

урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	025 Музичне мистецтво	1	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практ/сем. заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет, функції та завдання вокальної педагогіки вищої школи.	2	2	10
Тема 2. Реформування системи вищої освіти України. Інновації в системі вищої педагогічної освіти. Тенденції розвитку інноваційних процесів у вищій освіті.	4	2	12
Тема 3. Форми організації навчання у вищій школі. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності.	4	2	12
Тема 4. Методологія навчання сольного співу. Характеристика основних категорій вокальної педагогіки вищої школи.	6	2	14
Тема 5. Кредитно-модульний підхід до формування	4	2	12

змісту навчального матеріалу.			
	ЗАГ.:	20	10
			60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkifv</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.</p>																													
	<p align="center">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним курсом</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним курсом</td> </tr> </tbody> </table>			Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою																												
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																											
90 – 100	A	відмінно	зараховано																											
80 – 89	B	добре																												
70 – 79	C																													
60 – 69	D	задовільно																												
50 – 59	E																													
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																											
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом																											
Вимоги до письмових робіт	<p>Практичні письмові (індивідуальні) завдання – не менше 3, електронний документ Word стандартного аркуша з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – по 20 мм, лівого – 25 мм, правого – 15 мм. Інтервал між рядками 1,5,</p>																													

	кегель – 14, шрифт –Times New Roman. Сторінки нумерують у верхньому правому куті аркуша.
Практичні заняття	Семінарські заняття проводяться у різних формах – опитування, дискусія, обговорення.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція)</p> <p>URL : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>Діагностика знань студентів здійснюється за допомогою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усних опитувань на практичних заняттях; 2) письмового виконання практичних робіт <p>Розподіл балів, які отримують студенти</p> <p>Усні опитування – 20 балів. Індивідуальне завдання (практична робота) – 30 балів. До заліку допускаються здобувачі, які набрали мінімум 25 балів.</p> <p>Залік – 50 балів. Загальна сума – 100 балів</p>
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік; форма здачі – усна.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Письмові роботи із курсу «Вокальна педагогіка вищої школи» передбачають написання трьох невеликих індивідуальних робіт в яких оцінюється власне бачення студентом проблеми: 1) сутність та принципи інноваційної професійної діяльності викладача вокалу у ЗВО; 2) основні принципи практичної вокальної педагогіки; 3) модульно-рейтингова система контролю успішності студентів вокальних відділень, її переваги і недоліки.</p> <p>Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:</p> <p>Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника</p> <p>http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально-і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування</p> <p>Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція)</p> <p>http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;</p>

Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)

<http://surl.li/dhres>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»

Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Відвідування занять: заняття є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацюванні літератури із лекційної тематики курсу.

Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

1. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів. Київ : Українська ідея, 2000. 68 с.

2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник. Київ: Віпол, 2007. 174 с.

3. Базиликот Б.О. Орфоєпія в співі: навч. посібник для ст-тів вищих навчальних закладів. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001. 126 с.

4. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник / 2-ге вид. / з грифом МОН України «Для студентів музичних ВНЗ». Київ: LAT & K, 2012. 192 с.

5. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання/ Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010. 336 с.

6. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу : навч. посіб. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Поділ. : Сисин О.В., 2010. 127 с.

7. Постановка голосу : навчальний посібник / з грифом Мінкультури і мистецтв України «Для студентів музичних ВНЗ». Київ: Українська ідея, 2000. 68 с.

8. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці./Ів- Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаника, 2011. 174 с.

9. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект : монографія : 2-ге вид. Київ : Українська ідея, 2001. 144 с.

Допоміжна література:

1. Вишневська С. В., Шевченко Н. С. Вплив знаменитих співаків діаспори на розвиток українського вокального виконавства. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори- упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том 1. С. 73-78.

2. Вишневська С., Шевченко Н. Синтез співацьких манер у практиці професійного

фольклорного колективу (на матеріалі репертуару Івано-Франківського національного академічного ансамблю пісні і танцю «Гуцулія») Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 43. Том 3. С. 66-3.

3. Дорошенко В. О. Сольний спів як засіб виховання студента-актора : навч.-метод. посіб. Харк. держ. ун-т мистец. ім. І.П.Котляревського. Харків : Колегіум, 2010. 152 с.

4. Макарова Е. В. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя музики на заняттях з постановки голосу. Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. 2012. № 1/2. С. 143-145.

5. Стахевич О. Г. *Bel canto* і акустичні теорії у німецькій вокальній школі XIX ст. Культура України. Мистецтвознаво. Харків. 2001. Вип. 8. С.125-137.

6. Ткаченко Т. Методи самостійної роботи з постановки голосу для студентів заочного відділення на музично-педагогічних факультетах / Молодь і ринок. 2011. № 5. С. 30-33.

Викладач

кандидат мистецтвознавства, доцент Вишневська С. В.